

- * Käesolev jumalateenistuse kord on koostanud EELK jumalateenistuse ja kirikumuusika komisjon EELK konsistooriumi ülesandel.
- * Käesoleva jumalateenistuse korra koostamise aluseks on EELK vaimulike konverentsi ja piiskopliku nõukogu asjakohased otsused
- * Käesoleva jumalateenistuse korra aluseks on EELK Agenda (1951) ja Kirikukäsiraamatu (2009) peajumalateenistuse korrad.
- * Käesoleva jumalateenistuse korra heakskiitmisel lisatakse see lauluraamatusse ja kehtestatakse EELK ühtse jumalateenistuse korrana.
- * Käesolev Jumalateenistuse kord sisaldab üksnes koguduse poolt loetavaid ja lauldavaid jumalateenistuse osi.
- * Käesoleva jumalateenistuse korraga saab vaimulik kasutada nii Agenda (1951) kui Kirikukäsiraamatu (2009) ordinaariuni ja proopriumi tekste ja palveid
 - * Käesolevas jumalateenistuse korras punasega esitatud rubriigid on mõeldud selgituseks eelnõu lugejale
- * Käesolevas jumalateenistuse korras on taandega ja nurksulgudes esitatud need jumalateenistuse osad, mida kasutatakse soovi korral ja mis võivad ka ära jääda

JUMALATEENISTUS ARMULAUAGA MISSA

Jumalateenistus algab kirikukellade helistamisega.

I. SISSEJUHATUS

Alguslaul

Introitus

[Liturg: Algussalmid või psalm

Liturg loeb või laulab algussalmid Agendast või päeva psalmi Kirikukäsiraamatust

Liturg: Au olgu Isale ja Pojale ja Pühale Vaimule.

Kogudus: Nõnda kui alguses oli, nüüdki on ja jääb igavesest ajast igavesti.

Aamen.]

Teroitus

Liturg: Isa ja Poja ja + Püha Vaimu nimel.

Kogudus: Aamen.

Liturg: Issand olgu teiega.

Kogudus: Ja sinu vaimuga.

Patutunnistus ja armukuulutus

Liturg: Kutse pihile (pihikõne)

Kogudustes, kus see on tavaks, kogunetakse pihiks altari ette.

Liturg ja kogudus:

Variant A	Variant B
<p>Kõigeväeline Jumal, halastaja Isa! Mina, vaene patune inimene, tunnistan Sinule oma patud üles, mis ma mõtte, sõna ja teoga olen teinud ja millega mina Sinu viha ja Sinu nuhtluse ajalikult ja igavesti küll olen ära teeninud. Aga minul on nende pärast väga kahju ja mina kahetsen neid südamest ja palun Sind Sinu isaliku halastuse ja Sinu armsa Poja Jeesuse Kristuse, meie Õnnistegija kibeda kannatamise ja surma pärast: ole Sa mulle, patusele inimesele, armuline ja halasta mu peale, anna mulle andeks kõik minu patud ja anna mulle armust Püha Vaimu väge, et ma oma elu saaksin parandada.</p>	<p>Mina tunnistan Sulle, püha Jumal, et olen mõtte, sõna, teo ja tegematajätmisega palju pattu teinud. Mõtlen minu peale oma halastuses ja anna mulle mu patud andeks Jeesuse Kristuse pärast.</p>

Teised patutunnistuspalved vt lisas

Kyrie

[Kogudus: Issand, halasta! Kristus, halasta! Issand, halasta!]

[Liturg : Kui see on teie tõeline tunnistus ja palve, siis kinnitage seda
ja ütelge: „Jah.“

Kogudus: Jah.]

Liturg: Pattude andeksandmise kuulutus

Kogudus: Aamen.

Issand, halasta (Kyrie)

Kui patutunnistuses sisaldub Kyrie, jääb see siinkohal ära ja järgneb Gloria.

Variant A <i>Kyrie</i>	Variant B <i>Kyrie- litaania</i>	Variant C <i>Tall, kes on tapetud Kasutatao paastuajal</i>
<p>Kogudus: Issand, halasta! Kristus, halasta! Issand, halasta!</p>	<p>Liturg laulab või loeb <i>Kyrie</i>-litaania palveosad. Kogudus vastab liturgi palveosadele: Issand, halasta! Kristus, halasta!</p>	<p>Liturg laulab või loeb: <i>Tall, kes on tapetud, on väärt võtma väge ja kiitust ja au igavesti!</i> Kogudus:</p>

	Issand, halasta!	Oh süüta Tall, oh Jeesus, Sind risti küljes surmati! Suur oli Sinu kannatus, et Sind küll kurjast põlati. Kõik patud Sina kandsid, ja ennast päästjaks andsid; meil anna armu, oh Jeesus, meil anna rahu, oh Jeesus!
--	------------------	---

Au olgu Jumalale (Gloria)

Paastuajal jääb Gloria ära. Ka advendiajal võib Gloria ära jääda.

Liturg: Au olgu Jumalale kõrges

Kogudus: ja maa peal rahu ja inimestest hea meel, hea meel.

Lauldakse *Laudamus* või kolmainsuslaul. Suurtel kirikupühadel kasutatakse *Laudamust*.

Kogudus:

Variant A Me kiidame Sind (<i>Laudamus</i>)	Variant B Kolmainsuslaul
<p>Me kiidame Sind, me ülistame Sind, me kummardame Sind, me austame Sind. Me täname Sind Sinu suure au pärast. Issand Jumal, taevane Kuningas, Jumal, kõigeväeline Isa. Issand, ainusündinud Poeg, Jeesus Kristus; Issand Jumal, Jumala Tall, Isa Poeg, kes Sa maailma patu ära kannad, halasta meie peale, kes Sa maailma patu ära kannad, võta kuulda meie palveid, kes Sa istud Isa paremal käel, halasta meie peale. Sest ainult Sina oled püha, ainult Sina oled Issand, ainult Sina oled kõrgeim, Jeesus Kristus, koos Püha Vaimuga, Jumala Isa kirkuses. Amen.</p>	<p>Au, kiitus olgu igavest' Kolmainu Jumalale, Et Tema suurest heldusest Meid avitanud jälle. Meist heameel on Jumalal, Suur rahupõlv on taeva all, Kõik vaen on otsa saanud.</p> <p><i>Või mõni teine kolmainsuslaul lauluraamatust.</i></p>

Päeva palve

Liturg: Issand olgu teiega.

Kogudus: Ja sinu vaimuga.

Liturg: Päeva palve.

Liturg lauluab või loeb kollektat Agendast või päeva palve Kirikukäsiraamatust.

Kogudus: Amen. Amen.

II. SÕNA ja PALVE

Esimene piiblilugemine

Loetakse Vana Testamendi kirjakoht.

Lugeja lõpetab: See on Jumala sõna.

Kogudus vastab lugedes või lauldes.

Kogudus: Tänu olgu Jumalale.

Kui Vana Testamendi lugemine on jutluse aluseks, siis võib selle lugeda vahetult enne jutlust.

[Vastus

Psalm, koguduselaul, vokaal- või instrumentaalmuusika või mõtisklusvaikus.]

Teine piiblilugemine

Loetakse epistel.

Lugeja lõpetab: See on Jumala sõna.

Kogudus vastab lugedes või lauldes.

Kogudus: Tänu olgu Jumalale.

Kui epistel on jutluse aluseks, siis võib selle lugeda vahetult enne jutlust.

Päeva laul

Päeva laulu võib laulda ka pärast evangeeliumi lugemist või pärast usutunnistust (enne jutlust).

Halleluuja

Paastuajal jääb Halleluuja ära või kasutatakse salmi Halleluuja asemel (vt Kirikukäsiraamatu proprium).

Variant A Halleluuja	Variant B Halleluujasalm
Kogudus: Halleluuja! Halleluuja! Halleluuja!	Liturg laulab või loeb halleluujasalmi. <i>Halleluujasalm kirikukäsiraamatu propriumist.</i> Kogudus laulab halleluujasalmi ees ja järel: Halleluuja! Halleluuja! Halleluuja!

Evangeelium

Loetakse evangeelium.

Lugeja lõpetab: See on püha evangeelium.

Kogudus: Kiitus olgu Sulle, Kristus.

[Usutunnistus]

Kui usutunnistust ei loeta peale jutlust, siis tehakse seda peale evangeeliumi või peale epistlit (kui evangeelium loetakse kantslist vahetult enne jutlust).

[Laul]

Koguduselaul (päeva laul, kui seda ei lauldud enne evangeeliumi), vokaal- või instrumentaalmuusika.

Jutlus

Pärast jutlust võib olla mõtisklusvaikus.

Usutunnistus

Loetakse apostlik või Nikaia usutunnistus või lauldakse usutunnistuslaul (nt Ma usun Jumalat, KLPR 141).

Suurtel kirikupühadel kasutatakse Nikaia usutunnistust.

Kogudus:

Variant A: Apostlik usutunnistus	Variant B: Nikaia usutunnistus
<p>Mina usun Jumalasse, kõigeväelisse Isasse, taeva ja maa Loojasse. Ja Jeesusesse Kristusesse, Tema ainsasse Pojasse, meie Issandasse, kes on saanud Pühast Vaimust, ilmale tulnud Neitsi Maarjast, kannatanud Pontius Pilaatuse all, risti löödud, surnud ja maha maetud, alla läinud surmavalda, kolmandal päeval üles tõusnud surnuist, üles läinud taeva, istub Jumala, oma kõigeväelise Isa paremal käel, sealt Tema tuleb kohut mõistma elavate ja surnute üle. Mina usun Pühasse Vaimusse, üht püha kristlikku Kirikut, pühade osadust, pattude andeksandmist, ihu ülestõusmist ja igavest elu. Aamen.</p>	<p>Meie usume ühteainsasse Jumalasse, kõigeväelisse Isasse, taeva ja maa, kõige nähtava ja nähtamatu Loojasse. Ja ühteainsasse Issandasse Jeesusesse Kristusesse, Jumala ainusündinud Pojasse, kes Isast on sündinud enne kõiki aegu, Jumal Jumalast, valgus valgusest, tõeline Jumal tõelisest Jumalast, sündinud, mitte loodud, olemuselt ühtne Isaga, kelle läbi kõik on loodud; kes on meie, inimeste pärast ning meie õndsuseks alla tulnud taevast ning lihaks saanud Püha Vaimu läbi Neitsi Maarjast ja inimeseks saanud, Pontius Pilaatuse ajal ka meie eest risti löödud, kannatanud ja maha maetud ning kolmandal päeval üles tõusnud pühade kirjade järgi ja üles läinud taeva, istub Isa paremal käel ja tuleb taas kirkuses kohut mõistma elavate ja surnute üle; Tema riigile ei tule otsa. Meie usume Pühasse Vaimusse, Issandasse ja Elavakstegijasse, kes lähtub Isast ja Pojast, keda Isa ja Pojaga üheskoos kummardatakse ja austatakse; kes on rääkinud prohvetite kaudu. Meie usume ühtainust, püha, kristlikku ja apostlikku Kirikut. Meie tunnistame ühtainust ristimist pattude andeksandmiseks ja ootame surnute ülestõusmist ning tulevase ajastu elu. Aamen.</p>

[Laul]

Koguduselaul (kantslisalm), vokaal- või instrumentaalmuusika.

[Lahkunute mälestamine]

Nimetatakse lahkunute nimed ja lauldakse mälestuslaul.

[Palvelaul]

Kirikupalve

Kirikupalves või enne kirikupalvet nimetatakse ristitud, abielluda soovijad, laulatatud paarid ja maetud, samuti öeldakse erilised tänupalved ja eestpalved.

<i>Variant A: Neljaosaline kirikupalve</i>	<i>Variant B: Ekteenia</i>
Kogudus laulab pärast I eestpalveosa: Sind, Jumal, kiidame! Sind, Issand, täname!	Iga eestpalveosa lõpeb: Me palume Sind: <i>või</i> Palugem Issandat:
Kogudus laulab pärast II eestpalveosa: Kuule meid, armas Issand Jumal!	Kogudus laulab eestpalveosade vastuseks: Kuule meid, armas Issand Jumal!
Kogudus laulab pärast III eestpalveosa: Aita meid, armas Issand Jumal!	<i>või</i> Issand, kuule meie palvet!
Kogudus laulab pärast IV eestpalveosa (lõpus): Oh Jeesus Krist', oh kuule mind, oh kuule mind! Ma tahan ikka kiita Sind! Amen.	Kirikupalve lõpus laulab kogudus: Aamen.

III. ARMULAUD

Ettevalmistuslaul

Laulu ajal seatakse altarilaud armulauaks valmis, võib toimuda korjandus. Kogutud annid tuuakse õnnistamiseks altari juurde. Kogudustes, kus see on tavaks, kogunevad armulaualise selle laulu ajal altari ette.

Armulauupalve

Liturg: Issand olgu teiega.

Kogudus: Ja sinu vaimuga.

Liturg: Ülendage oma südamed.

Kogudus: Meie ülendame südamed Issanda poole.

Liturg: Täname Issandat, meie Jumalat.

Kogudus: See on õige ja kohus.

Liturg laulab või loeb prefatsioonipalve (kiituspalve).
Prefatsioonipalve Agenda või Kirikukäsiraamatu järgi

Püha (Sanctus)

Kõik koos:

**Püha, püha, püha on meie Jumal, me Issand Sebaot.
Taevas ja maa, taevas ja maa on täis Tema au.
Hoosianna kõrges! Kiidetud olgu, kes tuleb Issanda nimel.
Hoosianna kõrges!**

Armulaua pühitsemine

Liturg loeb armulaua pühituspalve koos seadmissõnadega.

Liturg: See on usu saladus.

**Kogudus: Issand, me kuulutame Sinu surma ja tunnistame Sinu ülestõusmist, kuni
Sa tuled oma kirkuses.**

Armulaua pühituspalve jätkub

Kogudus: Amen.

Meie Isa palve

Kõik koos:

**Meie Isa, kes Sa oled taevas.
Pühitsetud olgu Sinu nimi. Sinu riik tulgu.
Sinu tahtmine sündigu nagu taevas, nõnda ka maa peal.
Meie igapäevast leiba anna meile tänapäev.
Ja anna meile andeks meie võlad,
nagu meiegi andeks anname oma võlglastele.
Ja ära saada meid kiusatusse, vaid päästa meid ära kurjast.
Sest Sinu päralt on riik ja vägi ja au igavesti.
Aamen.**

Rahusoov

[Liturg: Palve enne rahusoovi

Kogudus Amen.]

Liturg: Issanda rahu olgu alati teiega.

Kogudus: Ja sinu vaimuga.

Kirikulised võivad soovida üksteisele rahu.

Jumala Tall

[Leiva murdmine]

Kogudus laulab:

**Kristus, Jumala Tall, kes maailma patu ära kannad,
halasta meie peale.**

**Kristus, Jumala Tall, kes maailma patu ära kannad,
halasta meie peale.**

**Kristus, Jumala Tall, kes maailma patu ära kannad,
anna meile oma rahu.**

Kutse armulauale

Variant A	Variant B
<p>Liturg: Vaata, see on Jumala Tall, kes kannab ära maailma patu. Õndsad on need, kes on kutsutud Talle söömaajale.</p> <p>Kogudus: Issand, ma ei ole seda väärt, et Sa tuled mu juurde, ütle vaid üksainus sõna, siis saab minu hing terveks.</p>	<p>Liturg: Tulge, sest kõik on juba valmis <i>Või muud sobivad kutsesõnad.</i></p>

Armulaua jagamine

Liturg võib saata armulaualiseid ära sobiva piiblisalmi ja rahusooviga.

Palve pärast armulauda

Liturg: Tänage Issandat, sest Tema on hea. Halleluuja!

Kogudus: Ja Tema heldus kestab igavesti. Halleluuja!

Paastuajal jääb Halleluuja ära.

Liturg: Tänupalve.

Kogudus Aamen.

IV. ÕNNISTAMINE JA LÄKITAMINE

Õnnistamine

Variant A	Variant B
<p>Liturg: Issand õnnistagu sind ja hoidku sind! Issand lasku oma pale paista sinu peale ja olgu sulle armuline! Issand tõstku oma pale sinu üle ja andku sulle rahu! Isa ja Poja ja + Püha Vaimu nimel. Kogodus: Aamen. Aamen. Aamen.</p>	<p>Liturg: Õnnistagu teid kõigeväeline Jumal - Isa ja Poeg ja + Püha Vaim. Kogodus: Aamen. Aamen. Aamen.</p>

Lõpulaul

Kirikuteated

Läkitamine

Liturg: Minge rahuga ja teenige Issandat rõõmuga!
Kogodus: Tänu olgu Jumalale.

Lõpumuusika

Lõpumuusika ajal võib toimuda protsessioon.

Jumalateenistus lõpeb kirikukellade helistamisega.